

మనవే'మన పద్యాలు

ఆ. వె. నీళ్ళలోన మొసలి నిగిడి యేనుగు బట్టు
బయట గుక్కచేత భంగపడును
స్థానబల్మిగాని తన బల్మిగాదయా
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ!

అర్థములు :

నిగిడి = ముందుకు పోయి;

భంగపడును = అవమానపడును;

స్థాన బలిమీ = ఉన్న స్థలము వలన గలిగిన
బలము;

తాత్పర్యము : మొసలి నీటిలో నున్నప్పుడు దాని బలము చాలా ఎక్కువ. ఏనుగునైనను పట్టి లోనికి లాగివేయగలదు. అదే మొసలి బయటనున్నప్పుడు కుక్కకూడా దానిని కరచి బాధపెట్టును. అనగా మొసలికి కలిగిన బలము అది నీటిలో నున్నంత వరకే. అదే స్థాన బలిమీ. దాని బలిమీ కాదు.

ఆ. వె. నీళ్ళలోన మీను నిగిడి దూరముపారు
బైట మూరెడైన బారలేదు
స్థాన బల్మిగాని తనబల్మికాదయా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థములు :

మీను = చేప;

మూరెడు = మోచేతి నుండి మధ్యవేలి చివరి వరకు
గల కొలత;

పారలేదు = పోలేదు;

తాత్పర్యము : నీటిలో చేప యెంత దూరమైనను సునాయాసముగా ఈదగలదు. అదే నేలమీద పడినచో మూరెడు కూడా ముందుకు కదలలేదు. అదంతయు తానున్న స్థలము వలన కలిగిన బలమే కాని సహజముగా కలిగిన బలము కాదు.

ఆ. వె. పాలగలయు నీరు పాలయి రాజిల్లు

నదియు పానయోగ్యమైనయట్లు

సాధుజనులయొక్క సాంగత్యములచేత

మూఢజనుడు మొనయు ముక్తివేమ!

అర్థములు :

రాజిల్లు = ప్రకాశించు;

పానయోగ్యము = తాగడానికి యోగ్యత పొందును;

సాంగత్యము = సహవాసము, సమాగమము, సహచర్యము;

మొనయు = సంభవించు;

తాత్పర్యము : పాలల్లో కలిసిన నీరు పాలవలె తోచును. అది కూడా తాగడానికి యోగ్యత పొందుతుంది. అటులనే సజ్జనుల సహవాసము వలన మూఢునికి కూడా ముక్తి కలిగే అవకాశముంది. అందుకే సజ్జనుల సాంగత్యము శ్రేయస్కరము.